

13 / 14 / 2014

2014 nr. 107

A V I Z
la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative
(nr.124 din 25.03.2014)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nominalizat, înaintat spre examinare în mod prioritar, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/02.04.1996, și ale Legii privind actele legislative nr.780/27.12.2001 și expune următoarele.

Aspecte de ordin general și procedural:

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă a Guvernului Republicii Moldova, aprobat prin Hotărîrea nr.213 din 24.03.2014, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Proiectul de lege prevede modificarea și completarea Legii cu privire la Banca Națională nr.548-XIII din 21.07.1995, Legii contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10.02.2000 și Codul de procedură civilă nr.225-XV din 30.05.2003. Normele proiectului de lege vin să concretizeze prevederile legilor supuse modificării urmare adoptării Legii nr.343 din 24.12.2013 pentru modificarea și completarea unor acte legislative care, la rîndul său, a fost elaborată în temeiul Hotărîrii Curții Constituționale nr.31 din 01.10.2013, prin care au fost declarate neconstituționale prevederile art.11 alin.(4) al Legii cu privire la Banca Națională nr.548-XIII din 21.07.1995 și art.21 alin.(3) al Legii contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10.02.2000 cu excepția prevederilor referitoare la retragerea licenței băncii și la actele impuse de Banca Națională a Moldovei în procesul de lichidare a băncii.

3. În aspect de ordin procedural, atenționăm că, potrivit art.6 alin.(3) din Legea nr.548/1995, orice proiect de act normativ al autorităților publice care privește domeniile în care Banca Națională are atribuții va fi adoptat după ce, în prealabil, s-a solicitat avizul Băncii Naționale. Avizul va fi transmis în termen de cel mult 30 de zile de la solicitare. Nota informativă nu menționează despre existența avizului la proiectul de lege în redacția propusă.

4. De asemenea, la elaborarea proiectului de lege nu s-a ținut cont de prevederile Legii nr.338 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

adoptată de către Parlament în lectura a doua la 23.12.2013, aflată în procedură de redactare, și care urmează să fie supusă adoptării în lectura finală. În Legea menționată, se prevăd modificări esențiale la structura și competențele organelor de conducere ale Băncii Naționale. Astfel, la examinarea proiectului de lege se va asigura aducerea în concordanță a normelor acestuia cu prevederile Legii menționate, în special în partea ce ține de denumirea organului abilitat cu competența de examinare a cererilor prelabile prin care se contestă actele Băncii Naționale. În acest caz, intrarea în vigoare a proiectului de lege nu trebuie să preceadă data intrării în vigoare a Legii nr.338.

Obiecții de ordin tehnico-juridic:

La art.1, normele de modificare a Legii cu privire la Banca Națională a Moldovei nr.548-XIII din 21.07.1995:

La pct.1, art.11:

1) În temeiul art.19 lit.a), lit.b) și lit.h) din Legea privind actele legislative nr.780-XV din 27.12.2001, din *alin.(2¹)* urmează a fi omise, ca fiind de prisos textele "în temeiul actului cu caracter normativ care se contestă și doar în cazul în care se contestă" și "actul administrativ sau refuzul de a adopta un act administrativ", iar din *alin.(3¹)* se vor exclude textele "Comunicarea prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire se efectuează la domiciliul sau la sediul persoanei, după caz." și "actul se consideră comunicat dacă este disponibil la sediul Băncii Naționale. În acest caz,".

2) Totodată, *la alin.(3¹)*, cu scop de rigoare juridică, urmează a se stabili termenul pentru publicarea comunicatului oficial al Băncii Naționale pe pagina web oficială a Băncii Naționale.

3) Necesitatea normei *alin.(4)*, care stabilește că, în cazurile privind contestarea actelor Băncii Naționale dispozițiile altor legi pot fi aplicate doar în măsura în care nu contravin normelor prezentei legi, urmează a fi examinată prin prisma art.6 din Legea privind actele legislative nr.780-XV din 27.12.2001, din care rezultă că, în cazul în care clauza de adoptare a actului legislativ nu indică expres apartenența actului legislativ la categoria de acte legislative speciale, se aplică prevederile *alin.(7)*, care stabilește principiul aplicării prevederilor actului posterior.

4) *La alin.(6)* norma expusă în ultima propoziție are caracter general și permite tălmăcirii diferite și contradictorii în aspectul corespunderii Hotărârii Curții Constituționale nr.31 din 01.10.2013. La pct.77 și pct.78 din Hotărârea menționată, Curtea a reținut că, întrucât potrivit art.114 din Constituție justiția se realizează în numele legii doar de instanțele judecătorești, *acestea urmează să dispună de plenitudinea prerogativelor procesuale pentru soluționarea justă a cauzei, fără stabilirea unor limitări nejustificate în acțiunile care urmează a fi întreprinse, pentru ca la realizarea scopului final hotărârea judecătorească să nu devină doar una iluzorie.*

Având în vedere cele relatate supra, Curtea a constatat că, unele prevederi derogatorii din cele supuse controlului constituționalității constituie o restrângere nejustificată impusă de legiuitor sub aspectul independenței activității instanțelor

judecătorești, iar limitarea prerogativei acordate reclamantului de a putea solicita instanței suspendarea actului administrativ, ca măsură asiguratorie pînă la pronunțarea hotărîrii, face imposibilă apărarea persoanei împotriva încălcării neîntemeiate a drepturilor și libertăților sale constituționale și nu creează garanții suplimentare de asigurare a legalității, fapt ce contravine articolelor 6, 20 alin.(1) și 114 din Constituție. Curtea Constituțională s-a pronunțat în mod expres și a constatat că sunt exceptate de la prevederile generale doar normele juridice referitoare la retragerea licenței băncii și la actele impuse de Banca Națională a Moldovei în procesul de lichidare a băncii. Prin urmare, propunem excluderea din alin.(6) a textului "Contestarea sau acțiunea în justiție nu suspendă executarea actelor emise de Banca Națională".

La pct.2, art.11¹:

Normele de completare a *alin.(3) lit.a*, și *lit.b*) urmează a fi concretizate prin definirea unor noțiuni noi, în sensul Legii modificate, pentru a exclude tălmăcirile diferite ale motivelor și argumentelor care "sunt de natură să creeze o *îndoială serioasă*" și "au o *bază factologică*". Drept exemplu în acest sens poate servi Legea cu privire la libertatea de exprimare nr.64 din 23.04.2010, care definește noțiunea de "judecată de valoare fără substrat factologic suficient".

La *alin.(4¹)* propunem substituirea cuvintelor "și anexînd copia" cu cuvintele "cu anexarea copiei", iar textul "precum și solicită Băncii Naționale să prezinte referință pe marginea cererii de suspendare" urmează a fi exclus, ca fiind de prisos, reieșind din prevederile *alin.(4²)* din proiect, precum și din prevederile art.186 alin.(2) din Codul de procedură civilă.

La art.II, care prevede modificarea și completarea art.17 din Legea contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10.02.2010, norma de completare a articolului cu alin.(6) urmează a fi concretizată cu enumerarea "motivelor *temeinic justificate*".

La art.III, care prevede modificarea și completarea art.174 din Codul de procedură civilă nr.225-XV din 30.05.3003, la alin.(2) cuvintele "pot viza" se vor substitui cu cuvintele "vizează", pentru a atribui normei un caracter imperativ.

Proiectul de lege va putea fi prezentat spre examinare și adoptare în Parlament, după redactarea și definitivarea acestuia, în vederea aducerii în corespundere cu prevederile Constituționale, prin prisma Hotărîrii Curții Constituționale nr.31/2013, ținînd cont de obiecțiile expuse în prezentul aviz.

Șef adjunct Direcție
Svetlana CICATI

